

Aan alle werkenden in de audiovisuele sector
Betreft: generiek COVID-19 protocol audiovisuele sector

Amsterdam, 18 mei 2020

Beste collega,

Graag presenteren we hierbij het generieke COVID-19-protocol van en voor de audiovisuele sector, bedoeld voor iedereen die betrokken is bij een audiovisuele productie. Het bevat gedragsregels en richtlijnen met betrekking tot hygiëne, voorzorgs- en beschermingsmaatregelen. Deze hebben als doel een zo veilig mogelijke werksituatie te garanderen tijdens de COVID-19-pandemie. Het protocol wordt onderschreven door de audiovisuele sector.

Het protocol is een dynamisch document dat steeds aansluit bij de (veranderende) richtlijnen van het kabinet en RIVM. Deze zijn vertaald naar algemene maatregelen die getroffen moeten worden in verschillende risicosituaties, onderverdeeld in LOW, MEDIUM en HIGH RISK. Onderdeel van het document is een indicatieve risico-analysetabel waarin de richtlijnen, gedragsregels en voorzorgsmaatregelen zijn gespecificeerd voor de verschillende fases in een audiovisuele productie per afdeling/discipline en bijbehorende functies.

Dit protocol biedt een leidraad om producties te starten en hervatten – thuis, op kantoor, in de studio en binnen of buiten op locatie. In aanvulling hierop heeft de Dutch Academy For Film (DAFF) een Toolkit ontwikkeld met praktische tips & tricks voor op de werkvloer, gericht op drama, commercial en documentaire. Deze stukken zullen op basis van voortschrijdend inzicht geactualiseerd blijven worden.

Daarbij moet de kanttekening worden geplaatst dat het protocol op zichzelf nog geen antwoord biedt op *alle* vraagstukken waarmee de sector te stellen heeft als gevolg van de coronacrisis. Er lopen gesprekken over het dekken van risico's, mogelijkheden tot afsluiten van verzekeringen en het dragen van meerkosten. Uiteindelijk dient per individuele productie de afweging gemaakt te worden of en op welke wijze het in de huidige situatie verantwoord is om te draaien/producen.

Een belangrijk verzoek dat bij de overheid is neergelegd is om – in aansluiting op de verruiming van de RIVM-maatregelen voor contactberoepen van 11 mei 2020 – toe te staan dat personen vóór de camera, zoals acteurs, op minder dan 1,5 meter werken indien de in het protocol getroffen voorzorgsmaatregelen worden toegepast. Ook is aangegeven dat acteurs vanwege de cruciale functie van deze beroepsgroep, zo spoedig mogelijk in aanmerking moeten komen voor preventieve diagnostische tests op COVID-19. Indien dit lukt zouden we aansluitend ook ruimte willen voor preventieve tests bij andere cruciale functies, zoals deelnemers en presentatoren.

Het protocol is in korte tijd opgesteld door een werkgroep bestaande uit Doreen Boonekamp (voorzitter, zelfstandig adviseur, directeur a.i. Nederlands Film Festival), Antoinette Beumer (regisseur, schrijver, hoofd drama/creative producer RTL/Videoland), Boudewijn Beusmans (CEO Endemol Shine), Roel Burgman (zakelijk leider Media VPRO), Floor Onrust (producent Family Affair Films / bestuurslid DAFF) en Janneke Slöetjes (zelfstandig adviseur, v/h director of public policy Netflix). Zij werden bijgestaan door juridisch adviseur Hugo Klaassen en de bureaus van producentenverenigingen NCP en NAPA, die de opdracht verleenden. Zij deden het werk in samenwerking met en vóór de audiovisuele sector – van individuele personen en bedrijven tot publieke en commerciële omroepen en beroepsverenigingen.

Wij zijn hun, en allen die betrokken waren bij het tot stand brengen van het protocol, veel dank verschuldigd. Ook spreken wij onze waardering uit naar de sector voor het vertrouwen om dit protocol namens zo velen te mogen presenteren.

Met vriendelijke groet,
mede namens Doreen Boonekamp en de werkgroep,

Willem Zijlstra – voorzitter NCP
Jacqueline Gerritsma – voorzitter NAPA

----- FAQ -----

Wat is de status van dit protocol?

Elke sector is door het kabinet gevraagd zelf een protocol op te stellen, waarin is aangegeven hoe werksituaties en bedrijfsvoering zodanig ingericht kunnen worden dat aan de geldende maatregelen van de Rijksoverheid en RIVM-gezondheidsadviezen voldaan kan worden.

De overheid beschouwt de ingediende protocollen als een afspraak van de desbetreffende sector of branche met de bij hen aangesloten bedrijven en organisaties. De sector is ook zelf verantwoordelijk voor naleving van het protocol. De overheid geeft geen formele goed- of afkeuring, maar geeft wel advies en ondersteuning, zodat de protocollen goed aansluiten bij de gezondheidsadviezen.

Een vastgesteld protocol is geen vervanging van de geldende wet- en regelgeving, waaronder de noodverordeningen. De verantwoordelijke overheidsinstanties (bijvoorbeeld gemeentes, veiligheidsregio's, arbeidsinspectie, brandweer e.d.) zullen dus handhaven op basis van wet- en regelgeving en niet op basis van dit protocol.

Wat betekent het protocol voor mij?

Dit is een generiek protocol, zo opgesteld dat het van toepassing is op de brede AV-sector: van speelfilms en documentaires tot spelletjesprogramma's en commercials. Omdat het een *generiek* protocol is moet iedereen te allen tijde zelf (blijven) overwegen wat de RIVM-richtlijnen en het protocol betekenen voor zijn of haar praktijk. Dat zal voor iedereen en per productie, per shoot en ook per werkwijze verschillen. Ga hierover met elkaar in gesprek.

Wij raden iedereen aan het protocol zorgvuldig te lezen en na te gaan wat op de eigen werksituatie van toepassing is. Bekijk ook de indicatieve risicoanalysetabel, evenals de toolkit die de DAFF heeft ontwikkeld in aanvulling op dit protocol. Hierin zijn tips & tricks verzameld voor en door iedereen die op de set of in de studio werkt.

Is het verboden om te filmen en produceren *zonder protocol*?

Nee, de Rijksoverheid heeft nooit verboden om audiovisuele producties te maken. Kijk maar naar talkshows en andere programma's en producties die nog steeds gemaakt worden. Wel dienen de (algemene) overheidsmaatregelen en richtlijnen van het RIVM te worden nageleefd; zie hiervoor de site van de Rijksoverheid en van de lokale overheid. Elke sector is gevraagd om in aansluiting op de overheidsmaatregelen en de RIVM-richtlijnen een protocol voor de eigen sector te ontwikkelen. Daaraan hebben we met dit protocol voldaan.

Waarom draaien sommige producties nu wel en sommige niet?

Dat hangt af van de overheidsmaatregelen en richtlijnen van het RIVM en of deze de productie beïnvloeden. Ook hangt het af van de risico's en de (meer-)kosten. Talkshows worden wel gemaakt, maar zonder publiek en met deelnemers op afstand. Het draaien van een speelfilm met veel grotere budgetten en hogere risico's is tijdens een pandemie minder snel haalbaar.

Vallen acteurs onder de zogenaamde 'contactberoepen'?

De overheid heeft acteurs nog niet als zodanig bestempeld, maar gezien de aard van het werk van acteurs zijn zij in het protocol gecategoriseerd onder de beroepen waarbij sprake is van *contact* bij het uitvoeren van werkzaamheden. In het protocol en de risicotabel wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende risicocategorieën en daarmee samenhangende voorzorgsmaatregelen. Intieme scènes (met lichamelijk contact) vallen onder de hoge risicogroep; scènes waarin acteurs – net zoals bijvoorbeeld programmadeelnemers of presentatoren – afstand kunnen houden vallen onder 'medium'. Als sector achten we het wenselijk dat personen in de high risk-categorie voorafgaand aan een productie getest kunnen worden. NCP en NAPA hebben deze vraag voorgelegd aan het Outbreak Management Team en zijn nog in afwachting van een antwoord.

Mag ik als acteur een intieme scène spelen of minder dan 1,5 meter afstand houden?

Helaas nog niet. Op dit ogenblik zijn acteurs nog niet gelijkgesteld aan de contactberoepen die onder bepaalde voorwaarden geen 1,5 meter afstand hoeven te houden, zoals kappers. Zodra acteurs onder dat regime vallen, kunnen zij op minder dan 1,5 meter afstand spelen mits de in het protocol genoemde voorzorgsmaatregelen 41, 42, 43, 44, 45 en 46 in aanvulling op maatregel 39 worden gevolgd. Voor intieme scènes moeten ook maatregelen 47 en 48 in acht genomen worden. Deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat de werksituatie voor iedereen zo veilig mogelijk is. Aflezen van temperatuur en preventief diagnostisch testen draagt daaraan bij. Het is dus van belang dat er geschikte tests snel beschikbaar komen.

Komen er tests voor iedereen op de set?

Aan de overheid is gevraagd of er op korte termijn tests beschikbaar kunnen komen voor degenen in de audiovisuele productiesector die geen 1,5 meter afstand kunnen houden en ook geen beschermende kleding kunnen dragen, zoals met name (maar niet uitsluitend) acteurs die bijvoorbeeld intieme scènes spelen. Het wachten is nog op uitsluitel van de overheid hierover.

Moeten acteurs iedere ochtend een test doen zodra dit mogelijk is?

Dat hangt af van de scènes die zij moeten spelen. Als zij daarbij 1,5 meter afstand kunnen houden dan is dat niet nodig.

Wat is een Health and Safety Officer (HSO)?

Een HSO is geen (nieuw) beroep, maar een *verantwoordelijkheid* die iemand op de werkvloer of set toegewezen krijgt door de opdrachtgever. Hij of zij ziet erop toe dat alle werkenden het protocol (zo goed mogelijk) naleven. Dat doet hij of zij in het belang van iedereen om zo een veilige werksituatie borgen.

Wie is verantwoordelijk voor de veiligheid op de set?

Het uitbannen van COVID-19 is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Het is dus van belang dat iedereen elkaar kan aanspreken wanneer op de set situaties ontstaan die de uitvoering van de in het protocol genoemde maatregelen belemmeren. Als centraal aanspreekpunt fungeert degene die op de set de verantwoordelijkheid van Health & Safety Officer draagt.

Waar of bij wie kan ik terecht als ik zie dat het protocol niet goed nageleefd wordt?

Als de regels overtreden worden is het aan de HSO om – in overleg met crew, cast en producent – maatregelen te nemen en de situatie aan te passen. Daarnaast heeft iedereen daarin een eigen verantwoordelijkheid, ook ten opzichte van elkaar. Spreek elkaar om te beginnen vriendelijk aan als je ziet dat het niet (helemaal) goed gaat. Als opnameleider of First AD, de HSO en/of de producent allen de signalen niet serieus opvatten, doe dan een beroep op je brancheorganisatie om het te agenderen.

Mijn opdrachtgever wil mijn temperatuur opnemen voor ik aan het werk ga, is dat toegestaan?

Ja, opdrachtgevers mogen werkenden vragen om hun temperatuur op te nemen; het is echter niet toegestaan het meetresultaat vast te leggen of te administreren. Of het opnemen van temperatuur nodig is hangt af van de risicocategorie waartoe de werkenden behoren.

Krijg je doorbetaald als je niet kunt werken i.v.m. verkoudheid of overige symptomen?

Verhoging/koorts en verkoudheid zijn symptomen die kunnen wijzen op COVID-19-besmetting. Het is dus van cruciaal belang dat je niet komt werken als je last hebt van deze symptomen, en dat je de werkplek direct verlaat wanneer hiervan sprake is om vervolgens thuis uit te zieken. Als je klachten krijgt binnen 24 uur voordat of nadat je op de werkplek bent geweest, geef dit dan direct door en blijf thuis. Of je doorbetaald krijgt hangt af van je specifieke contractrelatie; zelfstandigen zullen over het algemeen niet worden doorbetaald.

Kun je ontslagen worden als je geen medewerking verleent aan een activiteit die voor jou onveilig voelt?

Relevant is of een bepaalde situatie niet alleen onveilig *voelt*, maar ook onveilig *is*. Dat laatste is in het algemeen vast te stellen aan de hand van het protocol en of de daarin voor een specifieke situatie geldende voorzorgsmaatregelen nageleefd kunnen worden. Het is raadzaam aan het begin van een productie alvast het protocol te bespreken met (mogelijke/beoogde) cast en crew. Dit kan leiden tot verschillende mogelijkheden om een situatie aan te pakken. Afhankelijk van de risico's en keuzes die gemaakt worden is het aan elk individu om al dan niet voor een bepaalde productie te gaan werken.

Is er extra geld beschikbaar voor de draaiperiodes?

Aanpassing van werkwijzen en -situaties om te voldoen aan alle voorzorgsmaatregelen kan leiden tot meerkosten. Daar is de gemiddelde productiebegroting nog niet goed op toegerust. Fondsen en financiers zijn zich ervan bewust dat deze risico's niet alleen op de productiehuisen kunnen drukken. In sommige gevallen wordt extra budget beschikbaar gesteld om meerkosten (gedeeltelijk) te dekken, bijvoorbeeld door het Filmfonds. Het streven is dat eventuele lasten hiermee (zoveel mogelijk) opgelost kunnen worden en niet op fees voor de werkenden drukken.

Kunnen producenten mij vragen om voor minder te werken om zo extra COVID-19-gerelateerde kosten te dekken?

In principe geldt dat gemaakte afspraken over de hoogte van beloningen niet zomaar gewijzigd kunnen worden. Op dit moment is nog niet te zeggen welke impact de gevolgen van de COVID-19 crisis zullen hebben op tarieven die worden afgesproken ten behoeve van nieuwe producties.

Gaat het wel lukken, audiovisuele producties maken in de anderhalvemetersamenleving?

We stellen nadrukkelijk dat per individuele productie de afweging gemaakt moet worden of en op welke wijze het in de huidige situatie verantwoord is om te draaien/producen. Het vergt in elk geval extra inzet, tijd en investeringen; ook zal de sfeer anders zijn op de werkvloer of set. Ook zal het soms een uitdaging zijn om je te houden aan de in het protocol beschreven voorzorgsmaatregelen. Toch is dat de enige manier om het COVID-19 virus uit te bannen, aan het werk te kunnen (en blijven) en te voorkomen dat het land opnieuw op slot moet. Dat is een verantwoordelijkheid die we samen moeten dragen. Voor jezelf, voor je collega en voor de sector, maar ook voor de samenleving.

Algemene informatie over het coronavirus COVID-19 en veiligheidsmaatregelen is hier te vinden:

<https://www.rivm.nl>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/werknemers/werken-en-naar-het-werk-gaan>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/werknemers/vakantiedagen-en-vakantiegeld>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/werknemers/regelingen-en-verlof>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-de-aanpak-van-het-nieuwe-coronavirus-in-nederland>